

ПрАТ “ВНЗ “МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ”
Навчально-науковий інститут права та безпеки імені князя Володимира Великого

МАУП

Кафедра національної безпеки

Затверджую
Директор Інституту безпеки

2025 р.

Схвалено на засіданні кафедри
Національної безпеки

Протокол № 1 від 07 08 2025 р.
Заст. зав. кафедри

Іван СЕРВЕЦЬКИЙ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТАКТИЧНА ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА»

Спеціальності: **256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)**

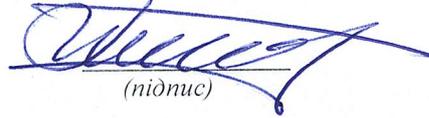
Освітнього рівня: **перший (бакалаврський) рівень**

Освітньої програми: **«Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»**

Спеціалізація: _____

Розробник силябусу навчальної дисципліни:

Качмар Богдан Миколайович, — кандидат юридичних наук. доцент кафедри національної безпеки

(підпис)

Викладач:

Качмар Богдан Миколайович, — кандидат юридичних наук. доцент кафедри національної безпеки

(підпис)

Силабус розглянуто на засіданні кафедри національної безпеки

Протокол № 1 від 07 08 2025р.

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Тактична вогнева підготовка
Шифр та назва спеціальності	КЗ Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	4 кредита/120 год Лекції : 28 Семінарські заняття: 24 Самостійна робота студентів: 68
Терміни вивчення дисципліни	IV семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/assets/files/kafedra/nacbezpeka/sylabus-b/vstup-do-specialnosti-nacionalna-bezpeka.pdf

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

<i>Качмар Богдан Миколайович</i>	
Науковий ступінь	кандидат юридичних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри національної безпеки
Дисципліни, які викладає НПП	ТАКТИЧНА ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА
Напрями наукових досліджень	Освіта, безпека освіти
Посилання на реєстри ідентифікаторів науковців для	ORCID: https://orcid.org/0000-0001-8716-5358 Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=M9ILdaYAAAAJ
Контактна інформація викладача:	
Е-mail:	
Контактний тел.	+380507417375
Телефон кафедри	
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту/Академії	https://maup.com.ua/assets/files/kafedra/nacbezpeka/sylabus-2025/b/taktichna-vogneva-pidgotovka.pdf

1.1 Анотація курсу.

Навчальна дисципліна «Тактична вогнева підготовка» спрямована на формування у здобувачів цілісного розуміння організації та управління процесами безпечної підготовки персоналу до виконання службових завдань у різних умовах обстановки, із дотриманням правових вимог, дисципліни безпеки та стандартів відповідальності. Зміст дисципліни охоплює організаційно-правові засади підготовки, планування занять, управління ризиками під час тренувального процесу, психологічну готовність і стресостійкість, а також процедури контролю, оцінювання та документування результатів. Особливу увагу приділено культурі безпеки, запобіганню травматизму, етичним аспектам застосування сили, підзвітності та формуванню доказової бази навчального процесу через журнали, акти, протоколи інструктажів і підсумкові відомості.

1.2 Предмет вивчення курсу.

Предметом дисципліни є організаційні, правові, методичні та психологічні основи тактичної вогневої підготовки як складової професійної підготовки, включно з плануванням навчального процесу, забезпеченням безпеки, управлінням ризиками, контролем якості підготовки та оцінюванням результатів навчання.

1.3 Метою викладання є формування у здобувачів компетентностей щодо організації та проведення тактичної вогневої підготовки в межах чинних норм і правил безпеки, здатності планувати та контролювати навчальний процес, оцінювати готовність персоналу до виконання службових завдань, забезпечувати правомірність і підзвітність дій, а також підтримувати належний рівень дисципліни й відповідальності під час підготовки.

1.4 Завдання: Завданнями дисципліни є засвоєння здобувачами нормативно-правових та організаційних засад проведення тактичної вогневої підготовки; формування розуміння принципів безпеки та ризик-орієнтованого управління під час навчального процесу; розвиток здатності планувати заняття, визначати цілі, критерії оцінювання та порядок контролю результатів; опанування підходів до методичного забезпечення підготовки, включно з інструктажами, регламентами та документуванням; формування навичок аналізу типових помилок і факторів, що знижують ефективність підготовки; розвиток здатності діяти в команді та забезпечувати комунікацію й дисципліну під час організації занять; формування вміння здійснювати підсумкове оцінювання рівня підготовленості з використанням прозорих критеріїв, доказової бази та процедур контролю.

1.5 Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни:

Пререквізити:

Для успішного опанування навчальної дисципліни «Тактична вогнева підготовка» здобувач має попередньо засвоїти навчальну дисципліну «**Громадська безпека та цивільний захист**», оскільки її зміст забезпечує базове розуміння вимог безпеки під час організації діяльності, управління ризиками, дій у небезпечних та кризових умовах, а також правил взаємодії, відповідальності та дотримання встановлених процедур у процесі виконання професійних завдань.

Постреквізити:

1.6 Програмні компетентності (загальні (ЗК); спеціальні (СК)):

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Обґрунтування: Тактична вогнева підготовка має виразно прикладний

характер, оскільки результат навчання проявляється у здатності діяти в умовах обмеженого часу, підвищеного навантаження та змінної обстановки, дотримуючись установлених процедур і правил безпеки. У межах дисципліни здобувач застосовує теоретичні уявлення про організацію занять, контроль ризиків, послідовність дій і підзвітність у практичних сценаріях, де помилки мають критичну ціну, а управлінська логіка полягає в тому, щоб забезпечити передбачуваність, дисципліну та керованість дій.

СК9. Здатність визначати методи та механізми безпеки та оборони України, в тому числі задля активного спротиву зовнішній агресії та участі в миротворчих операціях.

Обґрунтування: Дисципліна формує розуміння того, як тактична підготовка інтегрується у ширші механізми безпеки та оборони, де кожна дія повинна бути узгоджена з управлінськими рішеннями, планами та правилами взаємодії. Здобувач опановує логіку вибору методів і процедур підготовки відповідно до умов, завдань та обмежень, що дозволяє коректно визначати місце тактичної вогневої підготовки у системі забезпечення обороноздатності та готовності до виконання завдань у різних форматах служби.

СК10. Здатність використовувати знання, уміння та навички загальновійськової підготовки, витримувати різнопланові фізичні та психологічні навантаження, застосовувати техніку стрільби з вогнепальної зброї, правила використання спеціальних засобів та надавати домедичну допомогу.

Обґрунтування: Тактична вогнева підготовка передбачає поєднання техніки дій із вимогами безпеки, самоконтролю та психологічної стійкості, де ключовим є кероване виконання вправ у межах регламентів і під наглядом контролю. Дисципліна орієнтує здобувача на дисципліну виконання, правильність алгоритмів, відповідальність за власні дії та дії в групі, а також на базову готовність діяти у складних умовах, включаючи мінімізацію наслідків інцидентів через своєчасну домедичну допомогу й коректну організацію взаємодії.

1.7 Очікувані результати навчання (ПРН)

ПРН10. Моделювати окремі процеси забезпечення національної безпеки, у державній та недержавній складових, включаючи повноваження і функції суб'єктів, їх основні завдання, контроль за здійсненням ними заходів забезпечення національної безпеки.

У дисципліні здобувач вчиться розуміти підготовку як процес, що має чіткі етапи, ролі та контрольні точки, а також як систему взаємодії суб'єктів із визначеними повноваженнями та відповідальністю. Це дозволяє моделювати навчально-підготовчі процеси, визначати, хто приймає рішення, хто забезпечує виконання, хто здійснює контроль, і як документується результат, формуючи керовану доказову базу якості підготовки.

ПРН12. Планувати та організовувати професійну діяльність в окремих сферах забезпечення національної безпеки та видах діяльності для забезпечення безпеки окремої сфери і виду діяльності держави та організації.

Тактична вогнева підготовка прямо пов'язана з плануванням занять, визначенням цілей і критеріїв оцінювання, розподілом ресурсів і ролей, а також із забезпеченням дисципліни безпеки та контролю виконання. У результаті здобувач формує здатність організовувати процеси підготовки як частину професійної діяльності, забезпечуючи їх відповідність вимогам безпеки та управлінській підзвітності.

ПРН19. Володіти знаннями та навичками щодо підготовки держави до оборони, територіальної оборони держави, мобілізаційної підготовки та мобілізації у межах професійної компетентності.

Забезпечено дисципліною як основним фаховим курсом, що безпосередньо розкриває тактичні аспекти обороноздатності. У процесі навчання здобувачі опановують принципи організації територіальної оборони, завдання органів державної влади та військового управління під час мобілізаційної підготовки. Дисципліна формує практичні навички аналізу мобілізаційних планів, оцінки ресурсного забезпечення оборонних потреб та координації дій підрозділів територіальної оборони, що є безпосереднім відображенням професійної компетентності фахівця з національної безпеки.

ПРН14. Розробляти основні положення методів та заходів забезпечення безпеки держави у різноманітних сферах життєдіяльності, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Дисципліна формує розуміння, що методи підготовки і заходи безпеки мають бути стандартизованими, прозорими та підконтрольними, а оцінювання результатів — об'єктивним і документованим. Здобувач опановує підхід до розроблення навчально-методичних положень і процедур контролю так, щоб унеможливити формалізм, упередженість, недоброчесність і будь-які корупційні практики, які руйнують довіру до результатів підготовки та знижують реальну готовність.

ПРН18. Демонструвати вміння виявляти та вирішувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері національної безпеки, використовувати аналітичний інструментарій, критичне мислення для формування принципово нових ідей та адаптації до нових безпекових викликів та ситуацій.

Тактична підготовка завжди пов'язана з необхідністю адаптації до змінної обстановки, нестандартних ситуацій та факторів ризику, що потребує критичного мислення і здатності швидко оцінити обмеження та можливості. Дисципліна розвиває вміння аналізувати типові помилки й причини інцидентів у навчальному процесі, коригувати алгоритми дій, обирати безпечні рішення та удосконалювати підходи до підготовки з опорою на реалістичність і контрольованість.

ПРН19. Володіти знаннями та навичками щодо підготовки держави до оборони, територіальної оборони держави, мобілізаційної підготовки та мобілізації у межах професійної компетентності.

Обґрунтування: Дисципліна забезпечує прикладний компонент готовності до виконання завдань у контексті обороноздатності, де тактична вогнева підготовка виступає елементом загальної системи підготовки, взаємодії та дисципліни. Здобувач отримує розуміння того, як підготовка інтегрується в ширші заходи оборони та територіальної оборони, як забезпечується керованість і контроль якості підготовки, а також як підтримується підзвітність і відповідальність у межах професійної компетентності.

2. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ТАКТИЧНОЇ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ: БЕЗПЕКА, ПЛАНУВАННЯ, УПРАВЛІНСЬКИЙ КОНТРОЛЬ, ПСИХОЛОГІЧНА ГОТОВНІСТЬ

Тема 1. Тактична вогнева підготовка як складова професійної підготовки у сфері національної безпеки: зміст, місце, цілі, принципи, підзвітність

У межах теми уточнюється зміст тактичної вогневої підготовки як навчальної дисципліни, що поєднує організаційні, методичні та прикладні компоненти підготовки здобувача до дій у складних умовах обстановки, у тому числі за наявності ризиків, дефіциту часу та підвищеного психологічного навантаження. Розкривається місце дисципліни в структурі професійної підготовки та її зв'язок із завданнями забезпечення безпеки й оборони, формуванням готовності до виконання службових функцій та дотриманням принципів правомірності, відповідальності й дисципліни безпеки. Пояснюється, чому ефективність підготовки визначається не лише демонстрацією технічних навичок, а й керованістю дій, здатністю виконувати алгоритми у межах регламентів, а також підзвітністю результатів через прозорі критерії оцінювання, належне документування та контроль якості навчального процесу.

Тема 2. Правові та організаційні основи проведення занять: порядок допуску, регламенти, інструктажі, відповідальність, документування

Тема зосереджена на організаційній логіці проведення занять, де безпека досягається не декларативно, а через чітко визначені процедури допуску, інструктажів, розподілу ролей та контролю дисципліни. Розкривається значення внутрішніх регламентів, правил поведінки під час занять, порядку підготовки місця проведення, перевірки готовності учасників, а також вимог до фіксації ключових дій і подій у навчальному процесі. Акцент робиться на відповідальності організаторів і учасників за дотримання правил, на процедурі реагування на порушення та на формуванні доказової бази навчального процесу через журнали інструктажів, відомості допуску, акти перевірки готовності, протоколи оцінювання та підсумкові матеріали, що дозволяє забезпечувати підзвітність і об'єктивність.

Тема 3. Управління ризиками та запобігання інцидентам у навчальному процесі: небезпечні фактори, профілактика, контрольні точки, ескалація

У темі розглядаються ризики як системний елемент навчального процесу, де основним завданням є запобігання інцидентам шляхом виявлення небезпечних факторів і створення керованого середовища проведення занять. Аналізуються типові причини інцидентів, пов'язані з організаційними прогалинами, помилками в комунікації, недотриманням процедур, людським фактором, психологічним тиском і невідповідністю рівня складності вправ підготовленості учасників. Пояснюється логіка побудови контрольних точок, перевірок готовності, порядку припинення вправ у разі порушення дисципліни, а також механізмів ескалації та фіксації порушень. Окремо розкривається роль коригувальних інструктажів, повторних допусків, аналізу причин порушень та впровадження профілактичних заходів як управлінського циклу безперервного підвищення безпеки підготовки.

Тема 4. Планування занять і методичне забезпечення: структура заняття, логіка нарощування складності, критерії оцінювання, контроль результатів

Тема формує розуміння планування як ключового управлінського інструмента, що забезпечує результативність і безпеку підготовки. Розкривається структура заняття з позиції визначення цілей і очікуваних результатів, підбору вправ, планування

послідовності навчальних елементів та розрахунку навантаження, а також урахування умов проведення і ресурсного забезпечення. Пояснюється, як забезпечується нарощування складності від простих елементів до комбінованих сценаріїв без створення некерованого ризику, як визначаються критерії оцінювання та як відрізняється формальна перевірка від оцінювання, що відображає реальну готовність. Окремо висвітлюється документування результатів, інтерпретація показників, порядок аналізу помилок і підготовка управлінських висновків щодо коригування навчального процесу.

Тема 5. Комунікація, командна взаємодія та управління дисципліною: ролі, команди, порядок взаємодії, контроль виконання

Тема розкриває значення чіткої комунікації та командної взаємодії як фактора безпеки, оскільки більшість критичних помилок у навчальному процесі виникає через неузгодженість дій, неповні повідомлення, неправильне розуміння команд або невизначеність ролей. Пояснюється, як організовується управління дисципліною через стандартизовані команди, контроль виконання, порядок повідомлення про проблеми та “стоп-процедури”, що дозволяють негайно припинити небезпечні дії. Аналізується роль інструктора і відповідальних осіб у забезпеченні керованості групи, підтриманні однакового стандарту виконання та виявленні відхилень, а також механізми, що забезпечують взаємодію учасників без конфліктів і небезпечних ситуацій.

Тема 6. Психологічна готовність і стресостійкість у навчальному процесі: фактори помилок, самоконтроль, поведінка в умовах тиску

Тема спрямована на формування розуміння, що психологічне навантаження є ключовим фактором ризику та помилок, тому підготовка має включати елементи, які формують здатність зберігати контроль над діями й виконувати алгоритми без порушення дисципліни безпеки. Розкривається природа типових помилок під час стресу, вплив поспіху, перевантаження уваги та групової динаміки, а також роль самоконтролю та усвідомленого виконання процедур. Пояснюється, як організовується навчальний процес так, щоб стрес-чинники не руйнували керованість, а використовувалися як фактор тренування адаптації, при цьому зберігалася безпека та прогнозованість результатів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ ТАКТИЧНОЇ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ: АЛГОРИТМИ ВИКОНАННЯ, КОНТРОЛЬ БЕЗПЕКИ, ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ, РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ, ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА, УДОСКОНАЛЕННЯ

Тема 7. Алгоритми безпечного виконання навчальних вправ: послідовність дій, контрольні точки, типові порушення, реагування

Тема присвячена розумінню алгоритмів як механізму керованості, що дозволяє мінімізувати ризики й забезпечити повторюваність результатів. Розкривається значення послідовності дій, контрольних точок, перевірок готовності та процедур, які гарантують безпечність виконання вправ. Аналізуються типові порушення дисципліни безпеки, причини їх виникнення, порядок негайного реагування, припинення дій, фіксації обставин та проведення коригувальних заходів. Пояснюється, чому фіксація та аналіз порушень є не “каральним”, а управлінським інструментом профілактики та підвищення якості підготовки.

Тема 8. Відпрацювання елементів дій у тактичному контексті: керованість, точність, темп, координація, контроль простору

Тема розкриває принципове значення керованості дій як критерію готовності, коли технічна правильність має бути поєднана з дисципліною безпеки, контрольованим темпом і здатністю зберігати точність за умов навантаження. Висвітлюються питання координації, контролю простору, запобігання небезпечним перетинам зон, узгодження дій у групі та

підтримання контролю над ситуацією. Окремо пояснюється, як через стандартизовані вправи й корекцію помилок досягається стабільність результатів і зниження ризиків.

Тема 9. Використання спеціальних засобів у структурі підготовки: правила, межі правомірності, контроль відповідальності та дисципліна застосування

Тема спрямована на усвідомлення того, що підготовка із застосуванням спеціальних засобів має будуватися на чітких правилах, межах правомірності та відповідальності, щоб уникати як небезпечних дій, так і недоброчесних практик у оцінюванні готовності. Розкриваються підходи до організації інструктажів, обліку, допуску та контролю, логіка перевірки знань правил і алгоритмів, а також вимоги до підзвітності у навчальному процесі. Пояснюється, як дисципліна застосування та процедурність дій формують керованість і безпечність підготовки.

Тема 10. Домедична допомога як елемент безпечного навчального процесу: алгоритми реагування, взаємодія, документування

Тема розкриває домедичну допомогу як необхідний компонент готовності та як механізм мінімізації наслідків інцидентів у межах навчального процесу. Пояснюється логіка дій у разі травмування або критичних станів, порядок взаємодії учасників та відповідальних осіб, правила повідомлення, ізоляції небезпечної зони, а також вимоги до фіксації події, що формує доказову базу і дозволяє здійснити аналіз причин інциденту та коригування профілактичних заходів у майбутньому.

Тема 11. Оцінювання результатів та контроль якості підготовки: прозорість, об'єктивність, критерії, документування, запобігання недоброчесності

Тема формує уявлення про оцінювання як управлінський механізм, що має забезпечувати справедливість і відтворюваність результатів, а також підтримувати принцип неприпустимості недоброчесності. Розкривається порядок визначення критеріїв і показників, способи їх фіксації, формування підсумкових відомостей, а також механізми контролю, що унеможливають формальні або упереджені рішення. Окремо аналізується значення доказової бази оцінювання та логіка апеляційності/перевірюваності результатів у межах внутрішніх процедур закладу освіти.

Тема 12. Аналіз помилок, розбір інцидентів і безперервне вдосконалення підготовки: коригувальні заходи, адаптація до нових викликів, оновлення методики

Тема присвячена управлінському циклу удосконалення, коли результативність дисципліни підвищується завдяки системному аналізу помилок і причин інцидентів, а не лише повторенню вправ. Розкривається порядок проведення розбору занять, визначення факторів ризику, планування коригувальних заходів, оновлення методичних матеріалів, а також адаптації навчальних сценаріїв до нових умов і викликів. Пояснюється, як формується управлінська логіка “навчання на досвіді”, що забезпечує стабільність безпеки та якості підготовки в динамічному середовищі.

3. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення аудиторних занять з елементам презентацій Microsoft PowerPoint. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

4. Форми і методи навчання

Основними формами занять із навчальної дисципліни «ТАКТИЧНА ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА» є практичні заняття та самостійна робота здобувачів вищої освіти.

При проведенні практичних занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як-то: робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічні виступи, групові проєкти та кейс-завдання.

Здобувачі освіти опрацьовують інформацію з наукових, навчальних та лекційних джерел, в тому числі за допомогою всевітньої мережі Інтернет і бібліотек, під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають із доповідями та презентаціями, що можуть бути підготовленими як у групі, так і індивідуально.

Програмою курсу також передбачено **індивідуальні завдання.**

5. Система оцінювання та вимоги (критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують)

Оцінювання знань здійснюється відповідно до:

1. Положення про організацію освітнього процесу в ПрАТ «ВНЗ «МАУП» <https://surl.li/bpxlbj>
2. Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» <http://surl.li/fkfyue>

4-й семестр.

№ тем	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Заг.сум а балів
Робота на сем.занятті	4	4	4	4	4	4	4	4	4	36
Сам.робота	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Всього										45

Підсумкове оцінювання	Сума балів за семінари	Сума балів за самостійні роботи	Модульна контрольна робота	Сума балів за екзамен	Загальна сума
	36	9	15	40	100

5.1 Відвідування та робота на семінарських (практичних) заняттях та критерії їх оцінювання

Під час вивчення курсу виконується *робота на семінарських (практичних) заняттях по кожній з тем.*

Критерії оцінювання:

правильність відповідей та розрахунків – від 0 до 3 балів;

відповідність оформлення практичних робіт вимогам – 1 бал.

(враховуються лише за умови нарахування балів за правильність відповідей).

Робота на семінарському занятті оцінюється у **4 бали.**

Максимальна кількість балів за семінарські (практичні) заняття по курсу – **36 балів.**

Зміст практичних занять

№	Назва теми
---	------------

з/п	
1	<p>Практичне заняття 1. Вступ до дисципліни. Організація занять і дисципліна безпеки як управлінська основа навчального процесу</p>
	<p>Завдання: відпрацювати порядок організації заняття, розподіл ролей та відповідальності, правила комунікації і “стоп-процедури”, а також оформити базові записи навчального процесу, що підтверджують проведення інструктажу й допуск.</p> <p>Очікуваний результат: здобувач демонструє розуміння логіки дисципліни безпеки як системи процедур і контролю, здатний діяти відповідно до регламенту, коректно реагує на команди та припиняє дії у випадку порушення правил або небезпечної ситуації.</p> <p>Дискусія: чому безпека у навчальному процесі є питанням керованості й підзвітності, а не лише “уважності”, та як формується відповідальність кожного учасника.</p> <p>Практичне заняття 2. Нормативні вимоги і порядок допуску до занять. Інструктажі, контроль готовності, документування доказової бази</p> <p>Завдання: змодельувати процедуру допуску, провести інструктаж у навчальній групі, визначити контрольні точки готовності, зафіксувати у встановлених формах результати допуску й інструктажу, а також відпрацювати алгоритм дій у разі порушення правил.</p> <p>Очікуваний результат: здобувач вміє організувати допуск і інструктаж як керований процес, розуміє відповідальність за документування та здатний пояснити, які записи формують доказову базу належної організації заняття.</p> <p>Дискусія: як поєднати дисципліну й ефективність занять без формалізму та чому документування є елементом захисту від помилкових управлінських рішень.</p> <p>Практичне заняття 3. Оцінка ризиків у навчальному процесі. Небезпечні фактори, профілактика, контрольні точки, ескалація порушень</p> <p>Завдання: проаналізувати навчальний сценарій, виділити небезпечні фактори, визначити контрольні точки та порядок припинення дій, сформулювати пропозиції профілактичних заходів, а також відпрацювати ескалацію порушень і фіксацію обставин.</p> <p>Очікуваний результат: здобувач здатний виявляти ризики і пропонувати керовані заходи профілактики, розуміє логіку контрольних точок і демонструє готовність діяти за процедурою у випадку відхилень.</p> <p>Дискусія: чому “дрібні” порушення дисципліни безпеки створюють системні загрози та як забезпечити сталість контролю без надмірного тиску.</p> <p>Практичне заняття 4. Планування заняття: цілі, послідовність елементів, навантаження, критерії оцінювання та прозора підзвітність результатів</p> <p>Завдання: підготувати план заняття із визначенням цілей і очікуваних результатів, підібрати навчальні елементи з нарощуванням складності, встановити критерії оцінювання та порядок фіксації результатів, передбачивши механізми запобігання недоброчесності.</p> <p>Очікуваний результат: здобувач формує логічно узгоджений план заняття, може обґрунтувати послідовність вправ і критерії оцінювання, розуміє значення підзвітності й прозорості у навчальному контролі.</p> <p>Дискусія: як побудувати критерії так, щоб вони відображали реальну готовність, а не формальне “закриття нормативів”.</p> <p>Практичне заняття 5. Командна взаємодія і комунікація під час виконання навчальних вправ: ролі, команди, контроль дисципліни</p> <p>Завдання: відпрацювати взаємодію в групі, порядок подачі та підтвердження команд, інформування про відхилення, використання “стоп-команди”, а також визначити роль кожного учасника у підтриманні безпеки.</p> <p>Очікуваний результат: здобувач демонструє здатність діяти в команді у межах встановлених ролей і процедур, підтримує дисципліну виконання, коректно реагує на</p>

команди та забезпечує керовану взаємодію без ризикових імпровізацій.

Дискусія: як комунікаційні помилки призводять до інцидентів і чому стандартизовані команди є елементом управління ризиками.

Практичне заняття 6. Алгоритми безпечного виконання вправ: контрольні точки, типові порушення та управлінське реагування

Завдання: виконати навчальні елементи за заданим алгоритмом, відпрацювати контрольні точки, змодельовати типові порушення дисципліни безпеки та відпрацювати порядок негайного реагування, припинення дій і фіксації події.

Очікуваний результат: здобувач здатний виконувати дії послідовно, зберігаючи керованість і дисципліну, вміє розпізнавати небезпечні відхилення та діє за процедурою реагування без затримок і суперечностей.

Дискусія: чому алгоритм важливіший за “швидкість” і як у реальних умовах підтримувати правильність дій під навантаженням.

Практичне заняття 7. Технічна правильність дій у тактичному контексті: керованість, точність, темп, контроль простору

Завдання: відпрацювати навчальні елементи з акцентом на контрольованому темпі, точності, координації та контролі простору, визначити типові помилки й способи їх корекції, зафіксувати результати відповідно до критеріїв.

Очікуваний результат: здобувач демонструє стабільність виконання, здатність контролювати темп і точність, дотримується процедур та підтримує безпечну взаємодію у групі, не допускаючи хаотичних або небезпечних дій.

Дискусія: як балансувати темп і точність, щоб результат був керованим, а ризики — мінімізованими.

Практичне заняття 8. Психологічна готовність і поведінка під навантаженням: самоконтроль, концентрація, фактори помилок

Завдання: виконати навчальні елементи у сценарії з додатковими стрес-чинниками, проаналізувати власні помилки, визначити, які фактори призводять до втрати керованості, та сформулювати пропозиції щодо коригування поведінки й підготовки.

Очікуваний результат: здобувач усвідомлює вплив стресу на помилки, демонструє базовий самоконтроль, здатний робити висновки і коригувати алгоритм дій без порушення дисципліни безпеки.

Дискусія: чому самоконтроль є елементом безпеки та як організаційно підтримати стійкість групи під час занять.

Практичне заняття 9. Спеціальні засоби у навчальному процесі: правила, межі правомірності, дисципліна застосування та підзвітність

Завдання: опрацювати правила застосування спеціальних засобів у навчальному форматі, змодельовати ситуації правомірності/неправомірності, відпрацювати порядок інструктажу, контролю допуску та фіксації результатів і порушень.

Очікуваний результат: здобувач розуміє межі правомірності, демонструє дисципліну застосування, здатний пояснити, як організаційні процедури запобігають небезпечним діям і недоброчесності у контролі результатів.

Дискусія: чому підзвітність і прозорість у навчальному контролі знижують ризики не лише помилок, а й недоброчесних практик.

Практичне заняття 10. Домедична допомога у структурі безпечного навчального процесу: алгоритм реагування, взаємодія, документування події

Завдання: відпрацювати алгоритм дій у разі інциденту, організацію взаємодії учасників, порядок повідомлення відповідальних осіб, ізоляцію небезпечної зони, первинні дії домедичної допомоги та фіксацію події у встановленому форматі.

Очікуваний результат: здобувач демонструє готовність діяти за процедурою, розуміє розподіл ролей і відповідальності, здатний пояснити, чому документування події є частиною профілактики та управлінського аналізу.

Дискусія: як поєднувати швидкість реагування з керованістю процесу та чому

	<p>хаотичні дії під час інциденту підвищують ризики.</p> <p>Практичне заняття 11. Оцінювання результатів і контроль якості підготовки: критерії, об'єктивність, прозорість, запобігання недоброчесності</p> <p>Завдання: застосувати критерії оцінювання до результатів навчального виконання, оформити підсумкові записи, проаналізувати типові помилки оцінювання та запропонувати механізми, які забезпечують об'єктивність і перевірюваність результатів.</p> <p>Очікуваний результат: здобувач розуміє логіку оцінювання як управлінського інструмента, здатний працювати з критеріями й доказовою базою, а також обґрунтовувати рішення щодо підсумкових результатів без упередженості і формалізму.</p> <p>Дискусія: як забезпечити справедливність контролю й водночас підтримувати високі вимоги до безпеки та дисципліни.</p> <p>Практичне заняття 12. Аналіз помилок і вдосконалення підготовки: розбір занять, коригувальні заходи, адаптація методики</p> <p>Завдання: провести розбір навчального заняття, визначити системні причини помилок і порушень, сформулювати коригувальні заходи та пропозиції щодо оновлення методики, критеріїв і профілактичних процедур, оформити підсумковий висновок.</p> <p>Очікуваний результат: здобувач здатний аналізувати результати й причини відхилень, пропонувати коригувальні рішення з опорою на факти, підтримувати логіку безперервного вдосконалення та підвищення керованості навчального процесу.</p> <p>Дискусія: чому “розбір помилок” має бути системним, а не персоналізованим, і як перетворити досвід на реальні зміни в підготовці.</p>
Усього за навчальною дисципліною	

5.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Під час вивчення курсу виконуються завдання для самостійних робіт до 19 тем.

Критерії оцінювання:

Змістовність, відповідність темі та вимогам оформлення – 1 бал.

Максимальна кількість балів за одиницю самостійної роботи – 1 бал.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу по курсу – 19 балів.

Зміст завдань для самостійної роботи здобувача (СРЗ)

№ п/п	Зміст самостійної роботи здобувача вищої освіти	Форми контролю СРЗ
1	<p>СРЗ 1. Концептуальні засади дисципліни та її місце в системі забезпечення безпеки і оборони</p> <p>Форма завдання: опрацювати навчальні матеріали й підготувати аналітичний текст, у якому розкривається зміст тактичної вогневої підготовки як складової професійної підготовки, пояснюється її зв'язок із механізмами забезпечення безпеки та оборони, а також уточнюються цілі підготовки з позиції керованості дій, дисципліни безпеки, правомірності та підзвітності результатів.</p> <p>Форма контролю: перевірка письмового матеріалу та коротка співбесіда щодо ключових понять і логіки підзвітності навчального процесу.</p>	Презентація результатів
2	СРЗ 2. Організаційно-правові вимоги до проведення	Презентація

	<p>занять: порядок допуску, інструктажі, відповідальність, документування</p> <p>Форма завдання: підготувати узагальнений опис процедур організації занять, включно з порядком допуску, інструктажами, визначенням ролей і відповідальних осіб, а також переліком документів, які формують доказову базу належної організації навчального процесу; у тексті має бути відображено, як процедури забезпечують керування і запобігання інцидентам.</p> <p>Форма контролю: оцінювання підготовленого опису процедур і усне обговорення типових порушень та відповідальності за них.</p>	результатів
3	<p>СРЗ 3. Ризик-аналіз навчального процесу: небезпечні фактори, контрольні точки, профілактика та ескалація порушень</p> <p>Форма завдання: на основі запропонованого сценарію заняття або умовного кейсу визначити небезпечні фактори, описати можливі причини інцидентів, сформулювати перелік контрольних точок, які забезпечують безпеку виконання вправ, і запропонувати профілактичні заходи, а також порядок реагування і ескалації у випадку порушення дисципліни безпеки.</p> <p>Форма контролю: захист ризик-аналізу у форматі короткої доповіді з обґрунтуванням контрольних точок і запропонованих заходів.</p>	Презентація результатів
4	<p>СРЗ 4. Планування заняття та методичне забезпечення: цілі, послідовність, навантаження, критерії оцінювання</p> <p>Форма завдання: підготувати проект плану заняття з визначенням мети та очікуваних результатів, описати логіку побудови послідовності навчальних елементів із нарощуванням складності, передбачити розрахунок навантаження та сформулювати критерії оцінювання і порядок фіксації результатів, які забезпечують прозорість і перевірюваність підсумків.</p> <p>Форма контролю: рецензування плану заняття, уточнювальні запитання щодо критеріїв оцінювання та підстав управлінських висновків.</p>	Презентація результатів
5	<p>СРЗ 5. Комунікація і командна взаємодія як фактор безпеки: команди, ролі, “стоп-процедури”, контроль дисципліни</p> <p>Форма завдання: підготувати текстовий опис організації командної взаємодії під час занять, де визначаються ролі учасників, порядок подачі команд, процедура підтвердження, правила повідомлення про відхилення, а також “стоп-процедури” для негайного припинення небезпечних дій; окремо слід пояснити, як комунікація впливає на рівень ризиків.</p> <p>Форма контролю: перевірка роботи та моделювання ситуаційних запитань щодо комунікаційних помилок і порядку реагування.</p>	Презентація результатів
6	<p>СРЗ 6. Психологічна готовність і стресостійкість: фактори помилок і самоконтроль під навантаженням</p>	Презентація результатів

	<p>Форма завдання: підготувати аналітичний матеріал про вплив стресу, поспіху, перевантаження уваги та групової динаміки на якість виконання навчальних елементів і ризик порушень дисципліни безпеки, запропонувавши практичні підходи до самоконтролю та організаційні заходи, що знижують імовірність помилок.</p> <p>Форма контролю: співбесіда за змістом роботи та аналіз ситуаційних кейсів щодо поведінки під навантаженням.</p>	
7	<p>СРЗ 7. Алгоритми виконання вправ і типові порушення: аналіз причин і коригувальні заходи</p> <p>Форма завдання: на основі навчального матеріалу описати алгоритм виконання вибраного навчального елемента, визначити типові порушення дисципліни безпеки та технічні помилки, пояснити їх причини і сформувати перелік коригувальних заходів, що забезпечують керованість виконання та стабільність результату.</p> <p>Форма контролю: оцінювання письмового матеріалу та короткий захист з аргументацією причин помилок і запропонованих корекцій.</p>	Презентація результатів
8	<p>СРЗ 8. Спеціальні засоби у підготовці: правила, межі правомірності, організація інструктажів і підзвітність</p> <p>Форма завдання: підготувати узагальнений опис правил і меж правомірності застосування спеціальних засобів у навчальному процесі з акцентом на дисципліну застосування, порядок інструктажів, допуску та контролю, а також на механізми документування, що унеможливають недоброчесність і формалізм у оцінюванні готовності.</p> <p>Форма контролю: перевірка матеріалу та ситуаційні запитання щодо правомірності дій і порядку контролю.</p>	Презентація результатів
9	<p>СРЗ 9. Домедична допомога у навчальному процесі: алгоритм реагування на інцидент і порядок документування події</p> <p>Форма завдання: скласти опис алгоритму дій у разі інциденту, що включає розподіл ролей, порядок повідомлення, забезпечення безпеки місця події, первинні дії домедичної допомоги та порядок фіксації обставин, який формує доказову базу для подальшого аналізу причин і профілактики.</p> <p>Форма контролю: співбесіда за алгоритмом дій та оцінювання логіки документування і підзвітності.</p>	Презентація результатів
10	<p>СРЗ 10. Оцінювання результатів і контроль якості підготовки: критерії, прозорість, запобігання недоброчесності</p> <p>Форма завдання: підготувати аналітичний матеріал, у якому описується система оцінювання результатів підготовки, принципи об'єктивності й прозорості, порядок фіксації показників, а також механізми контролю, що забезпечують перевірюваність результатів і дотримання принципу неприпустимості недоброчесності.</p> <p>Форма контролю: перевірка роботи та обговорення прикладів типових помилок оцінювання і способів їх усунення.</p>	Презентація результатів
11	<p>СРЗ 11. Підсумковий розбір занять як управлінський</p>	Презентація

<p>інструмент: аналіз помилок, уроки, оновлення методики Форма завдання: на основі узагальненого сценарію або підсумків моделювання заняття підготувати розбір із визначенням системних причин помилок і відхилень, сформулювати коригувальні заходи та пропозиції щодо оновлення методики, контрольних процедур і критеріїв оцінювання, обґрунтувавши їх з позиції підвищення керованості та безпеки навчального процесу. Форма контролю: захист підсумкового розбору у форматі короткої управлінської доповіді з аргументацією коригувальних дій.</p>	результатів
--	-------------

Реферат є формою самостійної роботи здобувача, метою якої є поглиблення та засвоєння знань з дисципліни «ТАКТИЧНА ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА».

Тему реферату здобувач визначає за першою буквою за списком групи.

В окремих випадках здобувач може самостійно запропонувати та розробити тему реферату, попередньо обговоривши її з викладачем.

Структура, зміст і тема рефератів визначаються програмою курсу, що зумовлює таку послідовність роботи:

вибір теми;

розробка плану;

ознайомлення з рекомендованою літературою;

написання та оформлення роботи.

При написанні реферату та його оформленні варто керуватися такими критеріями:

обґрунтування вибраної теми;

опрацювання відповідної літератури;

наявність авторського розділу;

наявність списку використаних джерел.

Цитати та статистичні матеріали слід обов'язково супроводжувати посиланнями на джерела інформації, які мають бути відображені у списку використаних джерел. Посилання на інформаційні джерела необхідно подавати по тексту у квадратних дужках, наприклад [15, с. 74], 15 – це порядковий номер джерела у списку літератури, а 74 – сторінка із вказаного джерела.

Реферат має складатися із вступу (актуальність теми, предмет, об'єкт, мета, завдання), основної частини (визначення проблеми та послідовне її розкриття), висновків та списку використаних літературних джерел.

Загальний обсяг реферату – до 20 машинописних сторінки формату А4 з 14 шрифтом та інтервалом 1,5, із полями (верхнє/нижнє – 2 см, ліве – 3 см, праве – 1 см.).

Слід мати на увазі, що головною вимогою до реферату є розкриття суті питань, а не кількість сторінок.

Теми рефератів

- 1 Тактична вогнева підготовка у системі професійної підготовки фахівця з національної безпеки: цілі, функції, підзвітність.

- 2 Дисципліна безпеки як базовий принцип організації занять: управлінський зміст і практичні наслідки.
- 3 Організаційно-правові засади проведення занять: роль регламентів, інструктажів і процедур допуску.
- 4 Відповідальність організаторів і учасників під час навчального процесу: межі повноважень і підстави підзвітності.
- 5 Доказова база належної організації занять: журнали, протоколи, акти та підсумкові відомості.
- 6 Управління ризиками у навчальному процесі: небезпечні фактори та їх класифікація.
- 7 Профілактика інцидентів під час занять: контрольні точки та механізми ескалації порушень.
- 8 Причини травматизму у навчальному процесі та управлінські заходи зниження ризиків.
- 9 Порядок припинення небезпечних дій і “стоп-процедури” як інструмент керованості.
- 10 Планування заняття: визначення цілей, очікуваних результатів та критеріїв оцінювання.
- 11 Нарощування складності навчальних елементів: методична логіка та обмеження безпеки.
- 12 Організація навантаження і відпочинку під час занять: вплив на результативність і ризику помилок.
- 13 Критерії оцінювання результатів підготовки: вимоги об’єктивності, прозорості та перевірюваності.
- 14 Запобігання формалізму в оцінюванні: роль підзвітності та доказової бази результатів.
- 15 Командна взаємодія як фактор безпеки: ролі, команди, порядок підтвердження та контроль виконання.
- 16 Комунікаційні помилки у групі та їх роль у виникненні інцидентів: управлінські висновки і профілактика.
- 17 Організація взаємодії інструктора й групи: стиль керівництва, контроль дисципліни, відповідальність.
- 18 Психологічна готовність у навчальному процесі: стресові чинники та їх вплив на якість виконання.
- 19 Самоконтроль під навантаженням: управлінські та психологічні підходи до зниження ризику помилок.
- 20 Групова динаміка та дисципліна: як колективний фактор підсилює або знижує безпеку.
- 21 Алгоритми виконання навчальних вправ як інструмент керованості: логіка, контрольні точки, типові відхилення.
- 22 Типові порушення дисципліни безпеки та порядок реагування: управлінський аспект.
- 23 Аналіз причин помилок у навчальному процесі: системні фактори та коригувальні заходи.
- 24 Розбір занять як інструмент безперервного вдосконалення: процедура, критерії, управлінські рішення.
- 25 Документування результатів занять: значення для контролю якості та справедливості оцінювання.
- 26 Рольова модель відповідальності під час занять: хто ухвалює рішення, хто контролює, хто виконує.
- 27 Етичні вимоги та правомірність у підготовці: баланс безпеки, дисципліни та прав людини.
- 28 Принцип неприпустимості недоброчесності у навчальному контролі: ризику та механізми запобігання.

- 29 Організаційні підходи до запобігання недоброчесності під час оцінювання результатів підготовки.
- 30 Управління підготовкою в умовах обмежених ресурсів: пріоритети, ризики, компроміси.
- 31 Адаптація навчальних сценаріїв до нових викликів: управлінська гнучкість і збереження безпеки.
- 32 Стійкість організації навчального процесу: запобігання “людським” і “організаційним” збоям.
- 33 Інструктаж як управлінська процедура: зміст, формат, контроль засвоєння та повторний допуск.
- 34 Порядок реагування на порушення: фіксація обставин, висновки, корекція та профілактика.
- 35 Організація контролю готовності учасників перед заняттям: критерії та управлінські рішення.
- 36 Правила поведінки з навчальними ресурсами та дисципліна використання: роль обліку і контролю.
- 37 Спеціальні засоби у структурі підготовки: правила, межі правомірності та дисципліна застосування.
- 38 Інструктаж і допуск до роботи зі спеціальними засобами: підзвітність і контроль відповідальності.
- 39 Ризики неправильного застосування спеціальних засобів у навчальному процесі та шляхи їх мінімізації.
- 40 Домедична допомога як елемент безпечної підготовки: організація, ролі, алгоритми реагування.
- 41 Документування інцидентів та домедичної допомоги: значення для аналізу причин і профілактики.
- 42 Психологічні наслідки інцидентів у навчальному процесі та підтримка групи після події.
- 43 Стандартизація занять і гнучкість методики: як забезпечити результативність без втрати керованості.
- 44 Уніфікація критеріїв оцінювання між групами: проблеми справедливості та управлінські рішення.
- 45 Роль керівництва у забезпеченні якості підготовки: контроль, ресурси, культура дисципліни.
- 46 Внутрішній контроль якості підготовки: перевірки, аналіз показників, коригувальні дії.
- 47 Вплив втоми на якість виконання та безпеку: управлінські підходи до планування навантаження.
- 48 Комунікація з учасниками щодо помилок і корекції: як забезпечити дисципліну без руйнівного тиску.
- 49 Системні помилки організації занять і способи їх усунення: управлінська профілактика.
- 50 Безперервне вдосконалення тактичної підготовки: цикл “планування — виконання — контроль — корекція” та його практичне значення.

5.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Проведення модульного контролю з дисципліни «ТАКТИЧНА ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА».

здійснюється у формі тестового завдання.

Тестові завдання стосуються термінології, функцій, принципів та особливостей адміністративного судочинства.

Запитання формулюються з урахуванням принципів:

Лаконічність: чіткі та стислі формулювання.

Завершеність: відповіді охоплюють всі аспекти запитання.

Гомогенність: правильні та неправильні варіанти відповіді логічно та граматично подібні.

Вибірковість: питання стосуються суттєвих аспектів вивченого матеріалу.

Завдання передбачають вибір одного правильного варіанта з трьох запропонованих.

Кожне тестове завдання оцінюється в **1 бал**. (1 бал – відповідь правильна; 0 балів – відповідь неправильна).

Загальна максимальна можлива кількість балів за модульну контрольну роботу - 15 балів.

Час на виконання.

На виконання всього контрольного завдання відводиться **30 хвилин**.

Мінімальний поріг.

Для успішного складання модульного контролю здобувач повинен набрати не менше 10 балів (60% від максимальної кількості).

Загальні критерії оцінювання тестових завдань:

Бали	Процент виконання	Результат
14-15	-100%	Зараховано
13	83-90%	
12	76-82%	
11	60-75%	
10	60-67%	
0-9	< 60%	Не зараховано

5.4 Індивідуальні завдання та критерії їх оцінювання

До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Також, заохочувальні бали можуть нараховуватися, якщо здобувач освіти, наприклад, виконав і захистив певні види робіт, відвідував всі лекції, семінарські й практичні заняття, має власний рукописний конспект лекцій та опрацьований додатковий навчальний матеріал, немає пропусків занять без поважних причин, відвідував додаткові консультації за участі лектора тощо.

Сума заохочувальних балів враховується при виставленні підсумкових балів в заліково-екзаменаційну відомість (але не більше **89 балів** в загальному підсумку) і може бути автоматично зарахована при виставленні підсумкової семестрової оцінки з відповідної освітньої компоненти.

Заохочувальні бали не є нормативними і не входять до таблиці розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти та основної шкали системи оцінювання.

Один захід може бути підставою для виставлення заохочувальних балів лише за однією найбільш релевантною освітньою компонентою.

5.5 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Екзамен. Відбувається згідно з «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ ВНЗ МАУП» <https://maup.com.ua/assets/files/yakist/studcentr/polozhennya-pro-sistemu-ocinyuvannya-rezultativ-navchannya-zdobuvachiv-vishhoi-osviti.pdf>

Орієнтовний перелік питань для комплексного контролю:

- 1 Розкрийте зміст навчальної дисципліни «Тактична вогнева підготовка» та її місце у системі професійної підготовки.
- 2 Поясніть, як тактична вогнева підготовка пов'язана із завданнями забезпечення національної безпеки та оборони.
- 3 Охарактеризуйте цілі дисципліни з позиції керованості дій, дисципліни безпеки та підзвітності результатів.
- 4 Поясніть, чому дотримання процедур у навчальному процесі є умовою результативності, а не формальністю.
- 5 Охарактеризуйте принципи організації занять, які забезпечують безпечність та керованість навчального процесу.
- 6 Розкрийте поняття «дисципліна безпеки» та її значення як управлінського механізму.
- 7 Поясніть роль інструктора та відповідальних осіб у забезпеченні безпеки й контролі дисципліни.
- 8 Охарактеризуйте роль учасника занять у підтриманні безпеки та підзвітності навчального процесу.
- 9 Поясніть, чому стандартизація команд і процедур знижує ризики інцидентів.
- 10 Розкрийте значення підзвітності у навчальному процесі та її зв'язок із доказовою базою.
- 11 Охарактеризуйте організаційно-правові вимоги до проведення занять та їх практичне значення.
- 12 Поясніть зміст процедури допуску до занять та її функцію у запобіганні інцидентам.
- 13 Розкрийте призначення інструктажу, його ключові елементи та порядок контролю засвоєння вимог.

- 14 Охарактеризуйте типові помилки проведення інструктажів і їх наслідки для безпеки навчального процесу.
- 15 Поясніть, як визначаються ролі та відповідальність учасників у межах заняття.
- 16 Розкрийте зміст “стоп-процедур” і поясніть, як вони забезпечують керуваність дій у групі.
- 17 Охарактеризуйте порядок реагування на порушення дисципліни безпеки під час занять.
- 18 Поясніть, у чому полягає ескалація порушень і як вона організовується в навчальному процесі.
- 19 Розкрийте поняття доказової бази організації заняття та наведіть приклади документів.
- 20 Поясніть, чому документування інструктажів і допусків пов’язане з принципом справедливості та підзвітності.
- 21 Розкрийте зміст ризик-орієнтованого підходу у навчальному процесі та його значення для безпеки.
- 22 Охарактеризуйте типові небезпечні фактори у навчальному процесі та підходи до їх виявлення.
- 23 Поясніть, як визначаються контрольні точки безпеки та чому їх пропуск є критичним.
- 24 Охарактеризуйте типові причини інцидентів у навчальному процесі з позиції організаційних прогалин.
- 25 Поясніть роль людського фактора у виникненні ризиків і порушень дисципліни безпеки.
- 26 Розкрийте зміст профілактики інцидентів і порядок впровадження профілактичних заходів.
- 27 Поясніть, як оцінюється відповідність складності вправ рівню підготовленості учасників.
- 28 Охарактеризуйте порядок коригувального інструктажу та повторного допуску у разі порушень.
- 29 Поясніть, чому “дрібні” порушення дисципліни безпеки є системним ризиком.
- 30 Охарактеризуйте механізм аналізу причин порушень і його значення для вдосконалення підготовки.
- 31 Розкрийте зміст планування занять як управлінської функції та його вплив на безпечність підготовки.
- 32 Поясніть, як визначаються мета й очікувані результати заняття та чому вони мають бути перевірюваними.
- 33 Охарактеризуйте структуру плану заняття та її значення для керуваності навчального процесу.
- 34 Поясніть логіку нарощування складності навчальних елементів від простого до складного.
- 35 Охарактеризуйте підходи до планування навантаження та відпочинку і їх зв’язок із ризиками помилок.
- 36 Поясніть, як формуються критерії оцінювання та чому вони мають забезпечувати об’єктивність результатів.
- 37 Охарактеризуйте різницю між формальним контролем і оцінюванням реальної готовності.
- 38 Поясніть, як забезпечується прозорість оцінювання та можливість перевірки результатів.
- 39 Розкрийте значення доказової бази оцінювання та наведіть приклади форм фіксації результатів.

- 40 Поясніть, як виявляються й усуваються типові помилки планування занять та оцінювання.
- 41 Охарактеризуйте комунікацію в групі як фактор безпеки та джерело ризиків.
- 42 Поясніть роль стандартизованих команд у забезпеченні безпеки та керованості дій.
- 43 Охарактеризуйте порядок подачі команд і підтвердження їх розуміння в навчальному процесі.
- 44 Поясніть, як організовується взаємодія між учасниками під час виконання навчальних елементів.
- 45 Розкрийте типові комунікаційні помилки та їх наслідки для безпеки навчального процесу.
- 46 Поясніть, як забезпечується дисципліна виконання та що вважається відхиленням від процедур.
- 47 Охарактеризуйте механізми повідомлення про відхилення та порядок зупинки небезпечних дій.
- 48 Поясніть, як інструктор підтримує керованість групи та запобігає несанкціонованим діям.
- 49 Охарактеризуйте роль командної взаємодії у мінімізації ризиків помилок під навантаженням.
- 50 Поясніть, як організаційно забезпечується однаковий стандарт виконання у групі.
- 51 Розкрийте значення алгоритмів виконання навчальних вправ як механізму керованості.
- 52 Поясніть, що таке контрольні точки в алгоритмах та чому їх порушення підвищує ризики.
- 53 Охарактеризуйте типові порушення дисципліни безпеки під час виконання навчальних елементів.
- 54 Поясніть порядок негайного реагування на порушення та логіку припинення дій.
- 55 Розкрийте вимоги до фіксації події у разі порушення дисципліни безпеки.
- 56 Поясніть, чому аналіз порушень має бути системним, а не персоналізованим.
- 57 Охарактеризуйте підхід до коригування помилок та формування стабільності виконання.
- 58 Поясніть, як забезпечується поєднання точності й контрольованого темпу виконання.
- 59 Охарактеризуйте контроль простору та координацію як елементи безпечної взаємодії у групі.
- 60 Поясніть, чому керованість дій є важливішою за “швидкість” як із позиції безпеки, так і якості підготовки.
- 61 Розкрийте вплив психологічного навантаження на якість виконання та ризики порушень дисципліни безпеки.
- 62 Охарактеризуйте типові фактори помилок під стресом та їх прояви у навчальному процесі.
- 63 Поясніть роль самоконтролю та концентрації у зниженні ризиків небезпечних відхилень.
- 64 Розкрийте значення поступового ускладнення сценаріїв для формування адаптації без втрати безпеки.
- 65 Охарактеризуйте групову динаміку як фактор ризику або підтримки дисципліни.
- 66 Поясніть, як організаційно знижуються ризики помилок під навантаженням.
- 67 Розкрийте значення розбору помилок після виконання вправ та його управлінський сенс.
- 68 Охарактеризуйте етичні аспекти підготовки з позиції недопущення небезпечних практик і тиску.

- 69 Поясніть, як підтримується психологічна стійкість групи після інцидентів або небезпечних ситуацій.
- 70 Охарактеризуйте роль критичного мислення здобувача у запобіганні ризиковим імпровізаціям.
- 71 Розкрийте правила та межі правомірності застосування спеціальних засобів у навчальному процесі.
- 72 Охарактеризуйте порядок інструктажу і допуску до роботи зі спеціальними засобами.
- 73 Поясніть, як організовується контроль дисципліни застосування та запобігання небезпечним діям.
- 74 Розкрийте підзвітність під час використання спеціальних засобів та роль документування.
- 75 Поясніть типові ризики неправильного застосування спеціальних засобів у навчальному процесі.
- 76 Охарактеризуйте домедичну допомогу як елемент безпечного навчального процесу та розподіл ролей під час інциденту.
- 77 Поясніть алгоритм дій у разі інциденту: повідомлення, ізоляція небезпечної зони, первинні дії допомоги.
- 78 Розкрийте значення документування інцидентів для аналізу причин і профілактики в майбутньому.
- 79 Охарактеризуйте співвідношення швидкості реагування та керованості під час інцидентів.
- 80 Поясніть, як коректні дії під час інциденту впливають на безпечність та підзвітність навчального процесу.
- 81 Розкрийте принципи оцінювання результатів підготовки: об'єктивність, прозорість, перевірюваність.
- 82 Поясніть, які критерії можуть застосовуватися для оцінювання та як забезпечується їх однаковість.
- 83 Охарактеризуйте механізми запобігання недоброчесності у процесі оцінювання результатів.
- 84 Поясніть, чому формалізм у оцінюванні знижує реальну готовність і створює ризики в практиці.
- 85 Розкрийте порядок підсумкового контролю та значення доказової бази оцінювання.
- 86 Охарактеризуйте підхід до аналізу статистики помилок і порушень як інструменту управління якістю підготовки.
- 87 Поясніть, як формуються коригувальні заходи за результатами контролю та розбору занять.
- 88 Розкрийте зміст безперервного вдосконалення підготовки та його управлінський цикл.
- 89 Охарактеризуйте типові системні помилки організації занять і способи їх усунення.
- 90 Поясніть, як адаптується методика підготовки до нових безпекових викликів при збереженні дисципліни безпеки та керованості процесів.

Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЕСТ8	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи).	для заліку

90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Політика курсу:

Курс Тактична вогнева підготовка передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності згідно Кодексу академічної доброчесності МАУП та Положення про запобігання та виявлення плагіату в наукових та академічних текстах у ПрАТ ВНЗ МАУП, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських (практичних) заняттях, а також виконання завдань для самостійної роботи.

Відпрацювання семінарського заняття може здійснюватися у формі опитування, тестування, виконання практичного завдання, розв'язання задачі з відповідної теми.

В кінці вивчення курсу проводиться модульна контрольна робота 1. Результат модульної контрольної роботи для здобувача, який не з'явився на контрольні заходи, є нульовим. У такому разі, здобувач має можливість повторно виконати модульну контрольну роботу.

Не допустимо: пропуск занять без поважних причин; запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативно-правових актів); списування та плагіат.

Рекомендовані джерела (література):

Основні джерела:

- 1 Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

- 2 Про національну безпеку України: Закон України від 21 червня 2018 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>.
- 3 Про оборону України: Закон України від 6 грудня 1991 року (із змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12>.
- 4 Про Збройні Сили України: Закон України від 6 грудня 1991 року (із змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12>.
- 5 Про основи національного спротиву: Закон України від 16 липня 2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20>.
- 6 Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 травня 2015 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19>.
- 7 Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію: Закон України від 21 жовтня 1993 року (із змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12>.
- 8 Про критичну інфраструктуру: Закон України від 16 листопада 2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1882-20>.
- 9 Про Стратегію воєнної безпеки України: Указ Президента України від 25 березня 2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021>.
- 10 Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 2 вересня 2015 року «Про нову редакцію Воєнної доктрини України»: Указ Президента України від 24 вересня 2015 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/555/2015>.
- 11 Богданович В. Ю. та ін. Науково-методичні засади протидії сучасним загрозам воєнній безпеці. Львів: Національна академія сухопутних військ, 2019. 268 с. URL: <http://www.nbu.gov.ua>.
- 12 ВСП-5-00-67-01.02: Об'єднана оперативна концепція сил оборони України. Київ, 2023. 52 с. URL: https://www.mil.gov.ua/content/other/Ukr_Joint_Operational_Concept_2023.pdf.
- 13 Методичний посібник ВП 7-01-11-56.01: Тактична підготовка механізованих та мотопіхотних підрозділів. Київ, 2021. 267 с.
- 14 Тактика та оперативне мистецтво Збройних Сил України: навчальна дисципліна. Київ, 2024. 240 с.

15 Тактика та оперативне мистецтво Збройних Сил України: навчальна дисципліна для заочної форми навчання. Київ, 2025. 255 с.

16 Водчиць О., Скворок І. та ін. Тактична підготовка: навчальний посібник. Київ: Національний авіаційний університет, 2021. 267 с. URL: <http://www.nbu.gov.ua>.

Допоміжні джерела:

1 Богданович В. Ю. Актуальні питання та перспективи використання оперативно-розшукових засобів у розкритті злочинів в умовах воєнного стану: матеріали міжвідомчої конференції. Київ: Національна академія внутрішніх справ, 2023. 294 с.

2 Герасименко О. М. Загрози об'єктам критичної інфраструктури України в умовах воєнного стану. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право», 2024. Випуск 84, частина 3. URL: <https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua>.

3 Гора І. В., Батюк О. В. Досвід організації захисту об'єктів критичної інфраструктури на основі зарубіжного досвіду. Соціально-правові студії, 2021. Випуск 1. С. 132–139. URL: <http://www.nbu.gov.ua>.

4 Західні підходи до оперативно-тактичних операцій та їх формування: монографічний фокус. Львів: Національна академія сухопутних військ, 2019. 268 с.

5 Левченко О. В. Система забезпечення інформаційної безпеки держави у воєнній сфері: монографія. Житомир: Євро-Волинь, 2021. 172 с.

6 Мінеєв П. Рекомендації щодо викладання методики оперативно-тактичного рівня навчання з питань воєнної безпеки. Журнал «Захист національної безпеки», 2021. С. 45–52.

7 Мідвідь Л. П. Правові аспекти застосування сил оборони під час воєн. Львів: Національна академія внутрішніх справ, 2016. 188 с.

8 Морей Т. В. Особливості застосування оперативно-бойових заходів Службою безпеки України в умовах війни. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право», 2024. Випуск 84, частина 3. С. 273–280. URL: <https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua>.

9 Пархоменко-Куцевіл О. Теоретичні засади формування та розвитку системи воєнної безпеки. Журнал «Літопис», 2023. С. 1–8.

- 10 Пашинський В. Й. Забезпечення оборони України: адміністративно-правові аспекти: монографія. Київ: ФОП Маслаков, 2018. 408 с.
- 11 Правові основи воєнної безпеки України: монографія за редакцією Є. Л. Стрельцова. Львів: Національна академія внутрішніх справ, 2016. 188 с.
- 12 Середа В. В. Основи безпеки: адміністративно-правові аспекти діяльності воєнної організації України. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2015. 518 с.
- 13 Стратегія воєнної безпеки України: аналіз загроз та заходів. Київ: Секретаріат Ради національної безпеки і оборони, 2015. С. 1–10. URL: <https://www.rnbo.gov.ua>.

Інформаційні ресурси:

- 1 Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>.
- 2 Верховна Рада України: офіційний вебпортал парламенту (база законодавства). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
- 3 Міністерство оборони України: офіційний портал. URL: <https://www.mil.gov.ua>.
- 4 Рада національної безпеки і оборони України: офіційний вебсайт. URL: <https://www.rnbo.gov.ua>.
- 5 Національний інститут стратегічних досліджень: аналітичні матеріали з питань воєнної безпеки. URL: <https://niss.gov.ua>.
- 6 Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (електронний каталог наукової періодики). URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.